

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

6. Alligatione physica dæmonum, & animarum damnatorum ignis penitius,
quam vulgo, inspecta tortura, & cruciatus vtrorumque ab igne facilius
asseritur, & explicatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

cui ligatum est, recedere, nec si vtrumque mobile sit, nisi alterum fecerit tracto. Cum autem in praefatis haec daemones ad ignem alligatio, non flet, nisi refect, in quo stare possint, in physica eorum vnioue, quae duorum est, seu naturarum totium inter se non repugnat, vt bene Ripalda citandus cum Scoto, Gabriele, Okamo, Valquez & aliis quos & nos sequimur t.de Deo Trino, & Incarnato, d. proemialis quidam Ariiada cedit, nullam aliam vniouem, physicam, nisi formae subiecti, vel integralium partium naturae totalis posse esse, aut cum verisimili fundamento excogitari, ac induci, vt infra eius obiectiorem contra nostram conclusionem proponentes & diluentes vt debemus, & nunc satis erit, si ad formam ignis vniou haec admittatur.

[illegible][illegible]

CERTAMEN VI.

*Alligatio physica demonum, & anima-
rum damnatorum igni, penitus, quam
vulgo, inspecta tortura, & cruciatus
utrorumque ab igne facilius asseritur,
& explicatur.*

Dæmones, & damnatos, eorumque subinde animas igni physice alligandas, post iudicij saltem diem, certum Doctoribus est ex. 12. Petri 2. ubi dæmones *rudentibus inferni* (ignis, seu ignis) *dedratos in tartarum tradidit cruciandos*; & epistola Iudæ n. 7. similiter de iisdem dicitur. *In iudicium magnis diebus vinculis æternis, sub caligine reservauit.* Multa hic vincula, & ad rem præsentem inutilitatem, ab aliquibus, & Ariaga scē.3. discurrunt de hac alligatione dæmonum igni: an solo Dei decreto constet: an influxu ignis, ex virtute obediēciali, in vbiocationem dæmonum intra ipsius veniat? quali ex alterutro præsentis difficultatis pendeat decisio: ac proinde utriusque rationes, & modos, explicandi, & impugnandi, ac respondēdi prolixè proponit. Ad rem igitur modè alligationis huius certum videtur in solo Dei decreto eam non stare, neque in sola vbiocatione dæmonum in igne ac penetratione locali eorum (quam duobus procul sape Angeli habuerunt, & habent cum igne, quin ei ligentur, pro penetrationis illius duratione) neutrum enim horum vincula & rudentes inferni sunt: quemadmodum, nec iudicij decretum, de cuiuspiam incarceratione, ac detentione in carcere, nec præsentia carcerati, in eo, vincula, quibus in eo detinentur sunt: neque actiuitas illa obediēcialis ignis chimerica (sine qua Recēiores præfati discurrere nesciunt) ad rem est: quare, vt clarius, ea alligatio intelligatur, veniūque de ea & præsentis difficultate discurratur certum idem est: vincula illa, quibus detentio dæmonum in carcere illo suo igneo seu penetratione cum igne detinebuntur ligati, ne possint ab eo recedere, ac fors modo, vbius finit, & vagantur detinentur, non esse vinculum aliquod substantiale fumum instar, quibus corpora flui mutuo colligantur, atque æterum alteri cogitardharere, ita, vt corpus ex eis mobile nequeat ab immobili,

communicatur, vnde cumque, ea qualitas, vel forma proveniat, & passiva, si opus sit, vel activa procedat & fiat. Patet: quia, est calor, seu qualitas dolorifera (quæcumque sit) qua ab igne cruciamur, absque ignis concursu, seu influxu passivo nostri corporis, seu materie necessario ut ex ipsa educatur à Deo solo (ut fieri proculdubio potest) produceretur, seu crearetur, (ut aiunt) dubio, etiam procul æque, eodemque modo, & specie cruciatus realiter formaliter cruciamur, de eaque dolorifera qualitate tristemur, doleremurque, ac si ab igne, hoc vel illo, vel radio solari, aut nimia, ac vehementi lucis reflectione ea qualitas, nobis etiam passiva influentibus, educeretur. Ratio est: quia molestia, & disconvenientia respectu nostri intrinseca, & physica, ac entitativa essentialis, illi qualitati est, ex quibuscumque causis, ipsi quidem extrinsecis, proveniat, nec alio, quam sui communicatione nobis passivis, & patientibus eger: quæ per sui in nobis unionem physicam, & informationem realiter formaliter præcise sit, vnde cumque ea etiam unio proveniat, & causetur. Hinc, fit primo: nullum eius qualitatis agens realiter formaliter cruciare nos posse; sed solum activa quatenus id, quo realiter formaliter cruciamur in nobis producit, quo solummodo cruciari nos ab igne, iure dici possumus; eodemque modo, sensu, & proprietate (activa scilicet) vere cruciari diceremur, non autem ab igne, si non ab eo, sed ab alio agente forma illa, seu qualitas dolorifera fieret, ac nobis induceretur. Ex quo patet: quam male, nonnulli, ad physicam causalitatem, vel totalem Dei, vel qualitatis à Deo influxu igni, erga id, quod pro cruciatus, & obiecto tristitia, & doloris demonum ex igne, quicquid designat, recurrant: tunc enim, ne activa quidem (ut solummodo poterat) demones ignis cruciabit. Quod ipsum censio de recurrentibus ad potentiam obedientialem, siue actum ignis, siue receptivum passivo influxu demonum, ut ab illo cruciatur. Fit inde secundo: ut, & si à nullo qualitas, seu forma dolorifera denuo produceretur in passivo cruciando, sed præexistens in alio illi per unionem physicam communicetur posse illud æque, realiter formaliter cruciari, atque nova qualitate, vel forma (speciei eiusdem ab eoeducta, & inducta: quare illud aliud, cuius propria ea forma, & qualitas passiva molestia, erat, & in quo, præexistit vere, ac proprie forma passiva molestia, ac proinde se ipso realiter formaliter passivum cruciaret æque, ac si aliam speciei eiusdem in passivo produceret, licet, neque ipsam, neque eius unionem ad passum causaret. Et si enim tunc activa cruciatus ille illius, seu ab illo, non esset, quia nec formam molestiam, neque eius unionem activa in passivo poneret, tamen totum quod molestum passivo est, scilicet disconvenientem formam, & qualitatem de suo ponit: unio quippe, & si ad communicationem formæ, ac molestiam passiva contentæ necessaria conditio sit, ipsa tamen unio in se, nec molestia, gravis ve passiva est, imo, nec ab eo percipitur, aut sentitur, nec percipi plerumque potest: ut patet, in omnium sensuum, & membrorum cruciatur, à quibus unio qualitatis, aut formæ molestiæ cruciantis realiter formaliter percipi, nequaquam potest.

4. Supponendum secundo est: qualitatem, seu formam gravem, & molestiam passivam, non ideo talem esse, quod connaturalibus eius qualitatibus, & earum constanti temperamento contrarietur, partiumve illius unionem dissolvat, sed in se ipsa, & secundum suam entitatem abique vilo ad contraria, aut partium viuentis dissolutionem respectu gravem molestiamque viuenti esse; tamen quandoque in illo ea contrarietas, & dissolutio partium viuentis potestas inveniatur. Suppositum hoc non est adeo commune, ut non contra plerisque sit; habet tamen bonos Patrones, & fundamenta à ratione, quæ alios deinceps tradere merito possint. Et quo ad potestatem dissolutionis partium viuentis Vasquez supra nobis concessit: quoad verumque Soar. supra in solutionibus objectionum contra suam sententiam, ex quo fuit

Christoph. de Ortega, de Deo Pno. Tomus II.

Att. sect. 8. n. 47. §. Primo tamen potest obici, & sequentibus usque ad n. 50. Probat primo: quia non eatenus calor vehemens cruciat manum, ac molestus sentitur, quia frigus petit necessarium, & connaturale viuenti, eiusque connaturali temperamento: ac proinde deficit viuenti, cum eius defectus, & privatio earentia sit, quæ nec percipi sensu potest, nec possit realiter formaliter cruciari. Secundo: nec percipi potest sensu contrarietas caloris cum frigore: quare nec cruciari, sed sola caloris entitas. Tertio: plures qualitates aliis à tactu sensibus perceptibiles, absque vlla contrarietate cum primis temperamentum connaturale viuentis constituentibus, aliisve ipsi connaturalibus, quas expellant, graues molestiæque de se viuenti sunt: ut fellis amaritudo palato, & naribus fætor, qui connaturalem dulcedinem præhabitam ab illo, bonumve odorem ab his expellant; sed quia se ipsi absolute sumptæ eis sensibus graues, & molestiæ sunt, de dissolutione unionis partium viuentis constat ad rationem molestiæ viuentis in forma, seu qualitate dolorifera, & molestia non pertinere. Primo: quia nec fellis amaritudo, nec fætor partes organicas palati, aut narium constringit, aut dilatat, ut opus erat, ut earum unio aliqua præcedens dissolveretur, & tamen graues, ac molestiæ viuenti in eis organis, & sensibus sunt: Secundo Rarefactio & constructio partium viuentis à frigore, & calore non nimis, sed moderate intensioribus, quam naturale viuentis temperamentum exigit, absque vilo cruciatus, & doloris sensu, in viuenti fieri experimur. Cum tamen abique dissolutione unionis præcedentis partium viuentis neutra fieri possit. Tertio: cum ab humore, vel haustu, aliaue, ex causa, dilantur, constringunturque partes viuentis doloris, sensus, & cruciatus, (& idem ipse, qui à calore, & frigore constringente, aut dilatante illas) debet percipi, ac sentiri, cuius oppositum experimur omnes. Quarto: si eatenus solum calor vehemens dolorifera qualitas, & crucians, viuentis est, quatenus nimis unionem partium eius dissolvit, & frigus, vehemens quatenus nimis laxiore dissoluta constringit: fiet plane, ut idem caloris, & frigoris dolor, eodemque modo percipiatur, sentianturque à quocumque agente partes viuentis, vel ita nimis diuidantur, ac dissolvantur, aut constringantur, ac comprimantur, v.g. ictu gladij, vel equulei tortura, contusionibus &c. quod salum experientia, & ratione est. Duo hæc præ oculis habenda, ut in vera tortura demonis, ab igne indaganda, explicandaque cum antiquioribus non aberretur, & sententiæ nostræ veritas facile, & expedite intelligatur.

5. Dicendum est. Alligatio demonum ad ignem, per physicam unionem ad eius formam substantialem, vel intentissimum ipsius, (si malis) calorem, præcise, nulloque alio, vere & proprie demones realiter formaliter ab igne cruciari. Sic censuit noster Bellarm. lib. 1. de purgator. c. 12. quatenus August. & Greg. pro hac sententia recitandis, & expendendis, eorumque rationi, aliis scholasticorum modis protulit omittis, consentit. Conink etiam noster q. de purgator. dub. 3. & noster etiam Ripalda manuscripto de Angelis, tamen aliud insuper addat: scilicet, ex calefactione, nimia, & ardore per unionem physicam formæ, & caloris ignis realiter formaliter demoni communicatis, eum sensationem materialem, materialis illius formæ, & qualitatis dolorifera vitaliter elicere diuinam, seu obedientialem virtutem, quæ inadæquate in Dæmone & inadæquate in ignis uniti forma subiectatur. Quæ admodum naturales sensationes nostras doloriferarum qualitatum anima vitaliter agit, in ipsa tamen inadæquate, & inadæquate in corpore subiectatas. Pro quo suo additamento refert, ac recitat Henricum, quodlib. 8. q. 34. qui tamen passivam receptibilitatem adæquatam (superadditam demonibus à Deo caloris in ipsis, ab igne, cuiusque naturali virtute producti verbis, ex ipso relatis concedit: quo, & à primo, in quo nobiscum sentit Ripalda, & à secundo, quod addit abest Henricus, quam longissime. Recitatur, etiam pro eodem additamento S. Bonau. loco supra à nobis citato verbis, quæ nec additamento fauent, cum

ritus. Certe reprobus veritas in fine dictura est. (Matthæ. 13.) ite in ignem æternum, qui paratus est Diabolo, & Angelis eius, si igitur Diabolus, eiusque Angeli cum sint incorporei corpore sunt igne cruciandi. quid mirum, si anima & antequam recipiant corpora (resurrectione) possint corpore sentire tormenta: cui Petrus ac eius nomine Gregorius. Patet ratio, nec debet animus de hac ulterius questione dubitare.

8. Hæc non solum sanctorum Patrum (quod satis in re hac esset) expressa auctoritate, sed & ratione in eis satis infirmata conclusionem nostram probant, atque ab obiectionibus, quæ opponi à ratione poterant, facillime expediunt, si paulo minutius eorum ratio ad scholasticum morem instruat, demones, & animæ separatæ damnatorum reali physica vnione coniunctæ corporeo igni sunt, & vnitæ, cuiusque formæ igneæ (& si velis calori) atque ea forma molesta, grauis, dolorifera, & cruciatiua eorum spirituum est: ergo media vnione, eius molestia, dolor, & cruciatus spiritibus, demonibus, & animabus damnatorum realiter, formaliter communicabitur, ac proinde realiter formaliter ignis forma (etiam manu, calore) quare, & igne corporeo cruciabitur. Consequentia est legitima ex primo præsupposito probato n. 3, scilicet, molestiam, & cruciatum, cuiusvis formæ, aut qualitatis alicui grauis, molesta, & cruciatiua sola vnione physica huius ad ipsum communicari, atque in ea physica vnione realiter formaliter cruciatum ipsum ab ea solummodo consistere, vnde cumque forma molesta, dolorifera, & crucians, cuiusque ad cruciatum vnio, actiue, ac receptiue proveniat, vel non proveniat. Maior probata etiam est n. 1, ac insuper ex ratione, & paritate, quæ præstat vtuntur Patres, quatenus extremorum, alterius corporei, & spiritualis improprio entitatiua eorum physica vnioni videbitur obesse: quæ etiam, longèque, imò infinite, maior in hypostatica verbi vnione superata est: & quamvis duarum naturarum substantiarum essentialiter, & integraliter totalium physice vnio repugnet (quod contra Doctores plures, & abique illo fundamento credi ab omnibus tanquam certum vult Ariaga) vnio hæc, siue demonum, siue separataram animarum, cum toto igne, cuiusque etiam materia non est (quæ cruciatiui, & dolori, nequit inferuire) sed igneæ formæ, vel calori eius intento summo in materia ignis subiectatis, ac physice etiam vnitis: ratione vero earum etiam ignis cuius materiz insunt, mediate demones, & animæ sunt vnite, ac subinde toti igni absolute coniunctæ, & physice absolute vnite, & alligatæ. Ex quo euanescent duo, quæ magni ponderis contra hanc sententiam censet Ariaga scilicet. 6. n. 15. §. Argumentor ergo. Primum quod ex hac physica vnione animæ separatæ ad ignem referretur homo viuens, substantialis, cum dispositiones ad infusionem animæ, & eius cum corpore naturaliter agendam vnionem, solummodo requirantur, non autem ad intrinsecam, substantialem, & essentialem hominis constitutionem: id enim vim habere posset, si vnio hæc animæ cum materia ignis foret, non autem cum materia ignis est, sed cum eius forma ignea, seu calore vnde, apparet quam sapienter Augustinus dixerit, non ut ignis spiritus iustitiam (vnione) inspirantur, & animalia fiant: ac rursus: accipientes, ex ignibus penam, non dantes ignibus vitam, quamquam & si toti igni indiuisibiliter, & coniunctim sumpto anima immediate, indiuisibiliter vniretur vim obiectio non haberet. Secunda, eiusdem obiectio euanciscit: quia anima non informat ignem, neque eius formam, aut calorem, sed eas potius patitur, à quibus ea vnione informatur ad penam, & cruciatum, vt profunde etiam, & acute Augustinus illis verbis: Accipientes ex ignibus penam, & Gregorius illis verbis, quare non penalius, & ibi reneatur ubi mortificatur, ecce vnionem informatiua, quam, inter animam, & ignem necessariam esse, vt physice vniantur, Ariaga contendit; sed non qua ignis materia informetur ab anima, sed qua anima, à calore, aut forma ignis informetur.

9. Minor syllogismi restat probanda, quam sic proba, vt aliqua forma seu qualitas alicui molesta, Christoph. de Ortega, de Deo Vno. Tomus II.

grauis, dolorifera, & crucians sit, non est opus, vt alicui illius connaturali formæ, aut qualitati contrarietur, quam sui inductione, ab illo expellat, neque, vt ipsius, aut vnionis, partium eius destructiua sit, vt factis cum Ariaga ipso monstratum est n. 4. Sed ex eo solum, quod forma, aut calor ignis, nulli qualitati naturali demonis, aut animæ separatæ contrarietur, nec vnionis partium (quas spirituales istæ substantiæ non habent) dissolutiue sint, nec destructionis earum causatiue contendiatur, ab aduersariis, formam, & calorem ignis, non esse quidquam molestum, graue, doloriferum, & cruciatuum eorum spirituum: ergo dolorifera qualitas caloris, vel forma ignis molesta, & cruciatiua formaliter eorum spirituum erit. Dices, forma ignis non est molesta, & dolorifera de se demoni, aut animæ separatæ naturaliter, vt patet, alioqui eos spiritus naturaliter cruciaret: ergo, nec obediencialiter: præsertim in nostra Doctrina, quæ omnem virtutem obediencialem, ultra rei cuiusque naturam exacerat. Et certe ad effectus formales edendos nemo formis obediencialem virtutem ultra naturam, & naturalem ipsarum concessit, imò ne quidem somniavit: cum hos formæ sola sua, & entitatis, naturæque suæ physica communicatione præstent: ac proinde ad eos effectus nihil potentia supernaturali Dei ipsis superaddi, nec eis deficientibus suppleri, vt effectus formales ipsarum, nihilominus edantur, aut conferantur. Respondetur, Responderetur, aut conceditur, Non est dolorifera molesta, & cruciatiua forma ignis eiusue calor demonibus, ac separatim animabus naturaliter, & natura in actu primo nego antecedens; non est cruciatiua &c. naturaliter in actu secundo, concedo antecedens: quia id præstare nequit in actu secundo nisi per vnionem physicam cum eis spiritibus, quam nec ipsa natura sua exigit, cum naturalis forma eorum, non sit, nec aliquid aliud ex contentis in tota natura agere, aut exigere physice possit: quare Deus solus, pro morali delictorum demerito, seu merito malo, eam formæ, & caloris ignis vnionem physicam, cum demonibus, & animabus separatim damnatorum producit, atque ex quo velis extremo educit: vel spiritualem, ex anima, & demone, vel corpoream ex forma, vel calore ignis: supernaturalem, quidem absolute, quia physice, supra totam phisim, seu naturam est. Morali vero ordine naturalem, quia fit iuxta debitum, & exigentiam moralem, seu in genere moris delictorum.

10. Secunda probatio, & propositio omnium argumenti primi cuiusque totius confirmatio valida est: quia hoc modo facile explicatur, & defenduntur pæna, & cruciatus demonum ab igne, vnionis, ardoris, cremationis &c. ab scriptura, & Patribus designati: quæ aliis modis minime sermonis proprietate possunt defendi, vt debent. Imò, vt solus, tandem metaphoricus, earum locutionum sensus in aliis sententiis defendatur, miracula plura, (ne dicam falsa explorato, & chimærica) intercedunt, vt in vnaquaque earum ostendimus. Ex hoc etiam modo constat aperte, cur Angeli, & animæ iustorum, & si ignes penetrant, vt quandoque, ex scriptura penetrant Angeli in camino ignis Babylonici, nec ardeant, nec incaluerint: quia scilicet igni, eiusue formæ, & calori vniti physice non fuerint; solaque vnione physica effectus formalis à formis, siue substantiis siue accidentalibus, possit præstari. Id, quod in aliis refutatis sententiis, in quibus, vt cruciatus ab igne non solum, vt subiecto, & materia pure denominata à virtutis extra essentialis actione sit, atque ignis cruciatus vere, adhuc metaphoricè, dicatur ab eius intrinseca actiuitate cruciatus ille, (in quocumque iuxta sententiis illas constituitur) actiue debet procedere; cum autem ad agendum sola propinquitatis, (quæ minor, quam penetrationis est) approximatio, & applicatio agentis ad passum sufficiat, non ita facilis ratio, cur penetrati ignibus Angeli, nec incalcant, nec ardeant reddetur, nisi ad virtutem obediencialem ignis fictitiam sepe à nobis refutatam recurratur. Constat denique Demones calidos, & ardentes ignis

nis pena realiter formaliter reddi : quod ex scholasticis, quasi singulariter aliquid, docuisse refertur Franciscus Lugo supra numero quarto, cum scriptura sit locutio.

CERTAMEN VII.

De loco, durationeque pene ignis damonum animarum separatarum atque hominum redimitorum.

1. Certum in primis ex fide est post iudicii, vniuersalis scilicet diem tam damones, quam animas corporibus redimuius victas, ac physice iterum unitas, pena hac ignis esse in inferno cruciandos ex illo Matth. 25. *in ignem eternum, qui paratus est Diabolo, & Angelis eius, & ex locis Apocalypsi* recitatis certum, 1. ubi tam damnati, quam damones in stagnum ignis cruciandi die, ac nocte, in secula seculorum missi dicuntur, item ex loco 2. Petri 1. recitato certum, 5. nom. 1. rudentibus inferni (scilicet insolubilibus, ac minime rumpendis, seu vinculis eternis vt B. todas 17. dicit in cariarum cruciandos; ubi tamen voce inferorum locum profundissimum omniumque infernum, ubi eam penam damones patiuntur vocis proprietate designauit, vt ex Latina lingua peritis constat, & quem proinde antonomastice in re presente de pena eius loco, infernum scriptura, Patres scholastici, & Ecclesia tota appellat, quamvis autem inferni nomine loca alia terrarum superficie, quam pedibus homines, & animalia terunt, inferiora saepe in scriptura significantur, vt sepulchrum, vel Patrum Christi aduentum quondam expectantium (de quo iacob Genes. 37. *Descendat ad filium meum Ioseph quem tunc inseputum*, & a fera deuoratum fratrum eius testimonio credebatur) *Lugus in infernum*, & in symbolo, *descendit ad inferos*, ac vero infernum damnatorum penae deputatum infernum, vt diximus subterraneum locum circa circum terrarum centrum esse, & si definitum ab Ecclesia non sit, est tamen eius sensus receptus, & ex loco Petri satis significatur, vt diximus: vt negari citra ingentem nequeat temeritatem: quocirca, abigendum à Catholicis mentibus est. Hæreticorum error asserentium nullum locum realem penae damnatorum destinatum esse, sed propriam solum, cuiusque conscientiam esse infernum. Somnium etiam quorundam asserentium inferni locum esse ex altera nostri hemispherij parte ubi Antipodes æquali, ac nostro minime inferiori loco, habitant. Et aliud aliorum, qui in valle Josaphat situm infernum putant eadem ratione reiciendi. Et quia cum ibi habendum vniuersale iudicium eo communiter in Ecclesia reputetur, illa sententiæ postremæ verba, *ite maledicti* dici non possent, sed potius *manete*. Illud etiam aliorum æstimantium inferni locum esse prope Hierusalem, qui gehenna nominatur. Sed & ratione prima reicitur, & quia locus, gehennon dictus prope Hierusalem, neque est, neque vquam, fuit, & quidquid in ea regione est, deliciosum est, & commode habitatum: ac proinde loco panarum ineptum. Rationes congruentiæ, vt infernus orbis locus panæ huic damnatorum omnium perpetue deputaretur, assert Soarius iam citandus, quarum illa potissima: quod obscurior, tristior, à sole & luce distantior, sordidior, que locus, qualis circa terrarum centrum est designari damnatorum panæ debuit, cui rationi ad stipulatur ex parte illud Psalm. 106. *Eduxit eos de tenebris & umbra mortis, & vincula eorum dirupit; quia contriuit portas æreas, & veller ferreos confregit*. Vbi de Patrum Lymbo suo extractorum tenebrosus, à luceque adeo remotus locus esse dicitur, vt non concretare solum tenebrosus, sed tenebræ abstracte nominetur: cum autem, & hic, sicut, & purgatorij, & infantum cum solo originali decedentium sub-

terranei, & inferni sinus inferno antonomastice dicto, de quo nunc, vicini sunt, & localiter superiores, vt communiter à Doctoribus, & Ecclesia censetur, cum ex situ suo minus luci solis, & celi peruium, magisque tenebrosus esse, ac proinde in centro terræ, & circa circum dicendum est. Secunda ratio, & potissima sumitur ex proportionem loci huius ad panam cum loco damonum (quibus primario infernus paratus est) ad delictum, oportuit enim, vt qui appetit ascendendi super altum Dei, & eo æquali loco Dei solio confedendi peccatum, in infernum locum puniendi deturbaretur, quod argumentum maximam vim ex. 14. habet, qui eo primum Diabolum deridendo, ac Dei in eo puniendo appositissimam iustitiam prædicando vltis est verbis illis, *destrata est ad inferos superbia tua*.

2. Post vniuersale iudicium, nec damones, neque homines damnati egressuri eo loco vquam sunt, nec flammæ ignis vquam, ne per breuissimum eodem instans, earumque cruciatum ipsis remittendum, vel intermitendum (quod altera præsuppositi nostri par erat) Probatur facile etiam, ex loci Petri & Apoc. ubi in stagno illo ignis, seu inferno in secula seculorum, hoc est in æternum cruciandi damones, & damnati homines die, ac nocte, id est, sine intermissione, dicuntur: non possent autem, sine intermissione igne illo, & in eius stagno cruciari, nisi igni continui, & stagno illo inclusi continuo, absque ulla intermissione essent futuri, quo etiam spectat illud, Ili. 3. n. 14. & quis poterit habitare, cum arboribus sentiternis, & illud Matth. 16. *Tota inferi non preualent*. Ex quo Ecclesia in responso daturum, à patre inferi, & illud Psalm. 68. *Neque absorbeat me profundum neque urgeat super me putum os suum*. Ac illud demum Apocalypsis 9. *Et data est eis clavis putei abyssi, & aperuit puteum abyssi, & accessit fumus putei, sicut fumus fornacis magna: ubi flammam capiteus infernus à Ioanne dicitur, qui sequentibus capit. 15. 20. & 21. recitatis verbis certum, 1. n. 1. stagnum ignis ab eodem appellatur. Hoc autem loco vti, & locis Psalmi, & Matth. recitatis proxime illud ad rem præsentem significatur: nempe, inferni, & panæ huius locum clausum portis, acque oblectum esse, vt eo inclusi egressi propria voluntate flammæque excurrere nequeant, est inde egressi possint Dei voluntate semel etiam inclusi, vt iam dicemus, vt carcerati carcere solui iudicij voluntate. Cum autem post vniuersale iudicium, inferno eiusque flammis sententia, & decreto immutabili supremi omnium iudicij Dei, tanquam perpetuo carceri, & supplicio fuerint, vt vidimus, additi, & destinati, eos inde unquam, nusquamque post iudicij vniuersalis diem egressuros certum est. Confirmatur, quia, est, tam damones, quam damnatorum animarum inferno, quandoque ante iudicij diem ad aliquam, ex Dei iussu, aut permissione in hoc mundo agendas scilicet homines tentandos monendos, puniendosque inferno egressi, vt statim ostendamus, ac vero, cum post vniuersalis iudicij diem, nec mundus hic, nec homines (etiam quos quidquam horum officiorum à demonibus exerceri queat) sint permansuri, nulla est ratio, ob quam Deus illis inde egressiendi suæ iussu, suæ permissione faciat facultatem. Infantes quippe solo originali defuncti, vel sub Lymbo loco perseuerantes, vel in apertius, & terrarum superficiem (vt alij volunt non indocti) translati, & extra viam statum (vtraque nec merito, aut demerito, quare nec tentationibus, aut bonis monitionibus, ac susceptionibus locis est) æternæ persistent, & cum sola damni panæ, extra quam, nil panæ sensus pati à demonibus, ad rempus adhuc, possint.*

3. Certum etiam, & secundum damones, & animas damnatorum ex quo viam illi, hi vero vitanas damnatorum ex quo viam illi, & adæquate continetur) finierunt, ac iudicij priuati sunt, illico ad infernum, eiusque ignem detractos ligatosque fuisset. Id sibi de demonibus volunt illa 1. Petri 2. recitatis inferni detractos traditis in tartarum cruciandos, & illa Beati Iudæ in iudicium magis dicit